

Kamerbrief over inburgering

Minister Van Gennip (SZW) informeert de Tweede Kamer met een verzamelbrief inburgering. Hieronder staan de 10 punten die benoemd worden kort weergegeven.

De 10 Punten:

- *Statushouders aan het werk*

Er is een plan van aanpak "Statushouders aan het werk". Deze is recentelijk met de kamer gedeeld. Door dit plan wordt prioriteit gegeven aan de verbetering van de arbeidsmarktpositie van statushouders. Het plan dat gedeeld is, bundelt de krachten van een brede coalitie van stakeholders, via vier actielijnen:

1. Vroege participatie vanuit het azc;
2. Gerichte ondersteuning en samenwerking met werkgevers en branches;
3. Regionale samenwerking via gemeenten en arbeidsmarktregio's, waaronder 'startbanen' voor statushouders;
4. Werken op eigen niveau.

Om de vroege start mogelijk te maken is minister Van Gennip in gesprek met het ministerie van Justitie en Veiligheid, het COA, de VNG, Divosa en verschillende grote en kleine gemeenten. Op ambtelijk niveau wordt er een analyse uitgevoerd om op basis daarvan oplossingen te vinden. Als toegezegd komt ze voor de zomer met een nadere uitwerking van het plan van aanpak voor "Statushouders aan het werk".

- *Financieel ontzorgen*

Inburgeringsplichtigen met een bijstandsuitkering worden in de eerste zes maanden vanaf het recht op de uitkering ontzorgd. Doel van het ontzorgen is te voorkomen dat onzekerheid over de financiële positie in de beginfase van het inburgeringstraject afleidt van inburgering en om financiële problemen te voorkomen.

Gezien de signalen is het echter wenselijk dat het ontzorgen afgestemd kan worden op de individuele situatie. De geboden ondersteuning moet wel daadwerkelijk meerwaarde hebben. Daarom heeft minister van Gennip samen met de minister voor Armoede, Participatie en Pensioenen besloten om het wetsonderdeel te herzien en vooruitlopend daarop tijdelijk een ruimere uitleg te geven aan het wetsartikel over financieel ontzorgen. In het najaar van 2023 wordt hier meer over duidelijk.

- *Leerbaarheidstoets*

Er is besloten een nieuwe pre-test uit te voeren met betrekking tot de leerbaarheidstoets van de WI 2021. Uit de pre-test is gebleken dat digitale vaardigheden een rol spelen gedurende de leerbaarheidstoets (peildatum 1 februari 2023). Om hiervoor te corrigeren moet de cesuur (de minimale score voor 'haalbaar' als uitkomst van de toets) drie punten worden verlaagd, van 31 van de 40 vragen goed, naar 28 van de 40 vragen goed. Er wordt nu onderzocht bij welke asielstatushouders dit rechtgezet moet worden.

- *AGI ontheffing Wet inburgering 2013 en verlagen aantal examenpogingen*

Het aantal examenpogingen bij Aantoonbaar Geleverde Inspanningen (AGI) is verlaagd van vier naar drie.

- *Instroom in onderwijsroute 2022*

In totaal zijn er 871 inburgeraars die in 2022 de onderwijsroute hebben vastgelegd in het plan inburgering en participatie (dit is 16% van het totaal aantal asielstatushouders). Minder dan verwacht, dit komt ook door een tekort aan middelen.

- *Maatschappelijke diensttijdtrajecten (MDT)*

Maatschappelijke diensttijdtrajecten (MDT) is een programma dat is gericht op jongeren van 12 tot 30 jaar oud waarbij zij hun talenten ontwikkelen, elkaar ontmoeten en door vrijwillige inzet iets teruggeven

aan de samenleving. MDT trajecten van minimaal 80 uur in 6 maanden worden aangeboden door maatschappelijke organisaties, gemeenten en scholen. Het wordt gekenmerkt door een breed palet van trajecten gericht op specifieke interessegebieden. Ze gaan onderzoeken op welke manier deze trajecten ingezet kunnen worden voor inburgering en integratie.

- *Inburgering van mensen van AOW-gerechtigde leeftijd*

Deze optie is lastig uit te werken omdat er veel nadelen aanzitten, zoals het boetes en terugbetaling van de lening maar ook misbruik van de prestatieverplichting omdat de lening niet wordt terugbetaald. (zij vallen naar verwachting onder de inkomensgrens voor terugbetaling). Dit wordt wel meegenomen in de evaluatie van de Wet Inburgering in 2025.

- *Europees Asiel, Migratie en Integratiefonds (AMIF)*

In september 2022 konden gemeenten, nationale overheidsorganisaties en maatschappelijke organisaties een subsidieaanvraag indienen voor het thema integratie in het kader van het Europees Asiel, Migratie en Integratiefonds (AMIF). De AMIF-integratieprojecten zijn gericht op inburgeringsplichtigen onder de Wet inburgering 2021, 2013 en 2007 en zijn aanvullend op wat de Wet inburgering al biedt. De projecten moeten zich richten op een van de volgende drie thema's:

1. Duale trajecten, waarin betaald en onbetaald werken of het versterken van beroepsvaardigheden gecombineerd wordt met het leren van de Nederlandse taal.
2. Contextgericht Leren, gericht op het leren van de taal in praktijksituaties buiten het leslokaal, die aansluiten op de leefwereld van de deelnemer.
3. Specifieke ondersteuning richting participatie en activatie, waaronder: netwerkversterking, digitale vaardigheden, de inzet van rolmodellen en het versterken van gezondheidsvaardigheden.

Voor elk van de drie thema's was voor het aanvraagtijdvak in september 2022 een maximaal beschikbaar subsidiebedrag vastgesteld. Voor thema Duale trajecten was dit 10,5 miljoen euro, voor thema contextgericht leren 3,5 miljoen euro en voor thema Specifieke ondersteuning richting participatie en activatie 9,4 miljoen. In de afgelopen maanden zijn alle subsidieaanvragen beoordeeld en is op basis daarvan subsidie toegekend aan in totaal 15 integratieprojecten, voor een bedrag van in totaal 16,7 miljoen euro. Deze projecten voldeden aan de kwaliteitsnormen waarop alle projectvoorstellen zijn beoordeeld. Van het totale bedrag dat beschikbaar was voor deze periode blijft 6 miljoen euro over. Dit resterend bedrag wordt een latere ronde beschikbaar gesteld.

Voor de resterende programmaperiode van AMIF-integratie die loopt tot en met 2027, is nog ruim 22 miljoen euro beschikbaar voor nieuwe subsidieaanvragen, waarvoor in de komende jaren nog één of meer aanvraagtijdvakken geopend zullen worden. Om ervoor te zorgen dat het beschikbare budget volledig benut gaat worden, zal gepeild worden bij potentiële subsidieaanvragers aan welke thema's het meeste behoefte is en zal er één budgetplafond worden ingesteld in plaats van een plafond voor elk thema.

- *Monitor Basisexamen Inburgering Buitenland 2021*

Uit deze monitor blijkt dat het aantal inburgeraars in het buitenland ten opzicht van het jaar ervoor is toegenomen met 15 procent. Bijna driekwart slaagt bij de eerste poging. Dit zijn vreemdelingen buiten Europa die zich vrijwilligers voor langere tijd in Nederland willen vestigen in het kader van gezinsvorming, gezinshereniging.

- *Marktmonitor*

Als onderdeel van het Monitoring- en Evaluatieplan voor de Wet inburgering 2021 (Wi2021) wordt periodiek een Marktmonitor uitgebracht waarvan de resultaten met de Kamer worden gedeeld. Het doel van de Marktmonitor is het volgen van ontwikkelingen op de markt voor het inburgeringsaanbod, nagaan of vraag en aanbod op elkaar aansluiten en of er knelpunten zijn die opgepakt dienen te worden. Met de Marktmonitor kan gevolgd worden in hoeverre de markt bijdraagt aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen van het nieuwe stelsel. In de bijlage van de kamerbrief staan de uitkomsten van de monitor eerste meting 2022 (zie deze link voor de gehele brief + bijhorende

bijlagen: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/04/06/verzamelbrief-inburgering>).